

LATVIJAS REPUBLIKA
JELGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBA

UR reģ.Nr. 90009118031, Pasta iela 37, Jelgava, LV-3001, Latvija, tālrunis: 63022238,
E-pasts: dome@jelgavasnovads.lv; www.jelgavasnovads.lv

Par kolektīvā iesnieguma izskatīšanas komisijas sanākumi

SĒDES PROTOKOLS

Jelgavā

2023. gada 27. novembrī

Sēdi atklāj plkst. 11.00

Sēde notiek klātienē Jelgavas novada domes sēžu zālē un attālināti Microsoft Teams

Sēdi vada komisijas priekšsēdētāja:

Līga Lonerte, Izpilddirektore

Sēdi protokolē:

Liene Pundore, Sabiedrisko attiecību nodaļas speciāliste

Sēdē piedalās komisijas

priekšsēdētājas vietnieks:

Ingus Zālītis, Izpilddirektors vietnieks saimnieciskajos jautājumos

Sēdē piedalās komisijas locekļi:

Zanda Elpe (attālināti), Kolektīvā iesnieguma pilnvarotā persona;

Matīss Kellerts (attālināti), Cenu un Ozolnieku pagasta apvienības pārvaldes vadītājs;

Sandra Kalvāne, Centrālās administrācijas

Administratīvā departamenta vadītāja;

Vita Nagle (attālināti), Centrālās administrācijas

Juridiskās nodaļas vadītāja;

Dins Stašāns, SIA "Jelgavas novada KU" valdes loceklis

Sēdē piedalās:

Dace Kaņepone, Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja;

Sandra Medne-Jēkabsone (attālināti), SIA "Jelgavas

novada KU" finanšu direktore; **Dace Čodare-Plaude**

(attālināti), Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas

komisijas Ūdens saimniecības nodaļas vadītāja; **Sandis**

Dejus (attālināti), Latvijas Ūdensapgādes un

kanalizāciju uzņēmumu asociācijas izpilddirektors;

Kristīne Strautmane (attālināti), Sabiedrisko

pakalpojumu regulēšanas komisijas Ūdens saimniecības

nodaļas vecākā eksperte; **Pēteris Stepīņš (attālināti)**,

kolektīvā iesnieguma pārstāvis; **Ērika Augstāre**

(attālināti), SIA "Jelgavas novada KU" ūdens

saimniecības speciāliste

Darba kārtība:

Par komisijas sanākumi.

Jelgavas novada pašvaldībā 2023. gada 21. novembrī notika kolektīvā iesnieguma izskatīšanas komisijas sanāksme, kurā nolēma organizēt nākamo komisijas sapulci, pieaicinot Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pārstāvjus, Latvijas Ūdensapgādes un kanalizāciju uzņēmumu asociācijas pārstāvi, lai kapitālsabiedrība padziļināti informētu par sadarbību ar regulatoru un risinātu neskaidros jautājumus.

L. Lonerte atklāj komisijas sanākumi, aicinot visus gan klātesošos, gan attālināti esošos iepazīstināt ar sevi.

L. Lonerte lūdz SIA “Jelgavas novada KU” valdes locekli D. Stašānu sniegt informāciju par darbībām un procesiem, kas notikuši saistībā ar kolektīvā iesnieguma jautājumu virzību un pēc tam Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pārstāvjus sniegt savus komentārus.

D. Stašāns informē, ka pavasarī kapitālsabiedrība sagatavoja vienotu ūdenssaimniecības tarifa projektu visā Jelgavas novadā un iesniedza Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (SPRK). Kopš tā laika kapitālsabiedrība ir sniegusi atbildes, precizējumus un papildinājumus uz visiem regulatora jautājumiem un sniegusi skaidrojumus par tarifa aprēķiniem. Šobrīd tarifs nav apstiprināts, joprojām tiek skaidroti jautājumi, lai pamatotu aprēķinātā ūdens tarifa attiecināmību uz ūdens saimniecības pakalpojumiem. Lielā daļā apjoma dēļ, process nav tik ātrs. Kapitālsabiedrība par ūdenssaimniecības sektora aktualitātēm ir informējusi gan pašvaldību, gan organizējusi tikšanās ar kolektīvā iesnieguma pārstāvjiem. Šobrīd prioritāri ir pabeigt procesu pret regulatoru, lai iesniegtie dati ir precīzi, patiesi un saprotami, kas prasa ļoti lielus personālrесursus.

L. Lonerte informē, ka pēc kapitālsabiedrību apvienošanas (SIA “Ozolnieku KSDU” un SIA “Jelgavas novada KU”), domes deputāti pieņēma lēmumu virzīt vienotu ūdens tarifu visā Jelgavas novadā. Saņemot kolektīvo iesniegumu, tika izvirzīts jautājums, kāpēc un vai ir jāpiemēro vienots tarifs, un vai tas ir pamatots pret kolektīvā iesnieguma pārstāvjiem un tiek lūgts SPRK pārstāvei informēt, cik tālu ir šī jautājuma virzība no abām pusēm.

D. Čodare-Plaude informē, ka joprojām tiek precizēta informācija no komersanta, taču tā nav pilnīga un ir saskaņojami jautājumi. Saņemot jaunā tarifa iesniegumu, ņemot vērā, ka tiek apvienoti divi komersanti, kuri iepriekš tika regulēti atsevišķi, tika uzdots jautājums, vai tiek atbalstīts vienāds tarifs, uz ko pašvaldība atbildēja apstiprinoši, taču uzsverot, ka šis ir komersanta un pašvaldības lēmums par vienotu tarifu. SPRK atšķirīgus tarifus vienā teritorijā rēķina tikai tad, ja tam ir būtisks tehnoloģisks un ekonomisks pamatojums. Lielākā daļa Latvijas komersantu izvēlas vienādus tarifus, kas ļauj izlīdzināt optimālās izmaksas visā darbības teritorijā un arī to administrēšana ir daudz vieglāka. Regulatora galvenie noteikumi – lai izmaksas ir ekonomiski un tehnoloģiski pamatotas, kas ļauj nodrošināt pakalpojumu droši, kvalitatīvi un nepārtraukti. Galvenais uzdevums ir pārliecināties, ka visas izmaksas ir pamatotas, lai varētu sniegt tarifu uz izvērtēšanu. Tiek ņemtas vērā komersanta izmaksas iepriekšējos gados, tāpēc Ozolniekos cenu kāpums ir neizbēgams. Nedrīkst aizmirst, ka SIA “Jelgavas novada KU” bijušā darbības teritorijā pēdējo reizi tarifus stiprināja 2022. gadā, taču Ozolnieku teritorijā 2015. gadā, lai gan SPRK lūdza SIA “Ozolnieku KSDU” iesniegt jauno tarifu aprēķinu projektus visu šo 8 gadu laikā. Ir būtiski mainījušās izmaksas un esošajos tarifos nav iekļauts nekas no jaunizbūvētās infrastruktūras, nekas no apjoma izmaiņām un izmaksu pieaugumiem, ar ko jārēķinās klientiem saņemot jaunus tarifus. Izvērtējot ikgadējos iesniegtos datus, SPRK no savas puses neredz pamatojumu atšķirīgiem tarifiem, taču gala lēmums jāpieņem pašvaldībai un komersantam. Tiklīdz no kapitālsabiedrības būs saņemta trūkstošā informācija, un, ja viss būs kārtībā, ja visi pamatojumi precīzi, tad tiek gatavots ziņojums un iesniegts SPRK padomē, kur vismaz 3 nedēļas tas tiek saskaņots gan ar ekonomistiem, gan juristiem, gan citiem speciālistiem.

L. Lonerte atzīmējot D. Čodares-Plaudes teikto, Jelgavas novads 2021. gadā administratīvā teritoriālo reformu rezultātā nonāca vienotā apkalpošanas režīmā, līdz ar to 2022. gadā domes sēdē tika virzīts jautājums par viena uzņēmuma veidošanu, balstoties uz daudzu kolēģu pieredzi

Latvijā. SIA "Ozolnieku KSDU" ūdenssaimniecības tarifs nav mainīts no 2015. gada, kopš tā laika ir vairākkārtīgi palielinājušās izmaksas, tāpēc uzņēmums strādā ar zaudējumiem, savukārt SIA "Jelgavas novada KU" tarifus pārskatīja katru otro gadu, pēdējo reizi 2022. gadā. Deputāti lēma arī par vienoto tarifu, kur viens no pamatojumiem bija administratīvā resursa samazināšana. Tika pētīts citu pašvaldību komunālo saimniecību darbs, organizētas tikšanās, kur citas pašvaldības dalījās ar pieredzi. Tāpat šoreiz izteikt viedokli un novērojumus tika uzaicināts Latvijas Ūdensapgādes un kanalizāciju uzņēmumu asociācijas izpilddirektors Sandis Dejus.

S. Dejus pirmkārt atzīmē, ka 2015. gada tarifs ir vēsture, kur bija pavisam citi izdevumi un citi ienākumi. No ūdenssaimniecības nozares viennozīmīgi redzams, ka visveiksmīgāk ir piemērot vienotu tarifu visā apkalpošanas teritorijā, arī visā Jelgavas novada teritorijā, kas būtu daudz vienkāršāk administrējams un ar to saistītās izmaksas arī būtu daudz mazākas. Vienotais tarifs ir daudz stabilāks, jo tā iespējamās izmaiņas laika gaitā ir daudz ātrākas un mazākiem uzņēmumiem daudz biežāk būtu jāveic tarifa pārskatīšana, griežoties pie regulatora, līdz ar to jāpalielina administratīvais resurss, kas nav racionālākais variants. Ir iespējams veidot pakalpojuma pieejamību, veidojot vienotu tarifu visā pašvaldības teritorijā, nodrošinot solidaritāti starp visiem pakalpojuma saņēmējiem, maksājot vienotu samaksu, kas mazāk apdzīvotās vietās sniedz iespēju šo pakalpojumu nodrošināt par pieejamu samaksu un nodrošināt iedzīvotājus ar dzeramā ūdens apgādi. Šāds vienotais tarifs palīdz plānot investīcijas, vienota saimniecība viennozīmīgi ir labāka, jo palīdz veidot vairāk zināšanu un finanšu kapacitātes uzkrāšanu viena uzņēmuma ietvaros, nodrošinot vienlīdzīgus pakalpojumus visā teritorijā, gan radot investīcijas visu veidu ūdenssaimniecībās, kur tas ir nepieciešams. Tuvāko piecu gadu laikā tarifi būtiski pieaugs, jo šobrīd stājas spēkā gan jaunas dzeramā ūdens nekaitīguma prasības, gan notekūdeņu kvalitātes un emisiju prasības, tāpat tuvākajā laikā būs jaunas notekūdeņu un notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas direktīvas, kas liks ūdenssaimniecībās ieviest daudz un dažādu jauninājumu, kas prasīs milzīgu apjomu ar finansējumu, Latvijas teritorijā tie būs ap 2 miljardiem eiro. Šo prasību īstenošanā nebūs nekādu Eiropas subsīdiu vai cita veida palīdzības, tāpēc visiem kopā būs jādomā kā pēc iespējas labāk nodrošināt jauno prasību ieviešanu, lai nodrošinātu drošu ūdeni un pilnvērtīgu vides aizsardzību. Tāpēc vienotais tarifs visas pašvaldības teritorijā ir pats saprātīgākais un solidārākais risinājums.

L. Lonerte uzsver, ka šobrīd pats būtiskākais ir būt pārliecinātiem par tarifa pareizību, ko uzrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, lai nerastos nekādas kļūdas, kas pārbauda katru tarifa pozīciju izmaksu pamatotību. Sanāksmei klātesošie pārstāvji, kuri pārstāv kolektīvā iesnieguma iedzīvotājus, aicināti uzdot neskaidros jautājumus, lai saņemtu atbildes.

Z. Elpe skaidro, ka kopš jūnija nekas nav mainījies un vienotajam tarifam nepiekrīt, tāpēc lūdz P. Stepīņu uzdot sagatavotos jautājumus sanāksmes pārstāvjiem.

P. Stepīņš uzdod jautājumu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pārstāvei – vai regulators ir iestāde, kura vērtē patērētāja šķērssubsidēšanu, vai vērtē tikai cenas?

D. Čodare-Plaude skaidro, ka regulators vērtē, lai pakalpojuma tarifi nosegtu tieši ūdenssaimniecības izmaksas, kas ir attiecināmas uz komersanta ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Šajās izmaksās nav pievienotas, piemēram, siltumapgādes vai namu apsaimniekošanas izmaksas. Šajās izmaksās ir tikai ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksas. Sadalījums starp lietotājiem dažādās atšķirīgās situācijās ir atkarīgs no lēmuma, vai teritorijā ir vienāds vai atšķirīgs tarifs.

P. Stepīņš pārliecināts, ka pašvaldība mēģina iestāstīt, ka regulators ir kompetenta iestāde, kur ir pārlicība, ka lietotāji netiek šķērssubsidēti.

D. Čodare-Plaude skaidro, ka šķērssubsidēšana tiek vērtēta un šāda situācija netiek pieļauta.

P. Stepīņš norāda, ka komersants 2023. gadā no pašvaldības vēlas saņemt dotācijas 185000 eiro apmērā un vēlas uzzināt, vai regulators šīs izmaksas neierēķinās atkārtoti pie tarifu aprēķiniem un 3. pielikumā šīs dotācijas būs uzrādītas atsevišķi.

D. Čodare-Plaude atbild, ka, ja tās būs veiktas kā investīcijas infrastruktūrā un šī infrastruktūra komersantam tiks ieguldīta pamatkapitālā, tad to varēs redzēt.

P. Stepinš norāda, ka komersants vēlas ielikt šīs dotācijas remontdarbos, apkopēs un filtru nomaiņās, kas skaitās pamatlīdzekļu iztērēšana remontdarbu izmaksās un netiks uzrādīts, ka tās ir dotāciju izmaksas.

D. Čodare-Plaude skaidro, ka regulators redzēs, ko komersants pats ir veicis un kas ieguldīts tā infrastruktūrā un investīcijās ūdenssaimniecības nozarē no dažādiem avotiem – aizņemtais Eiropas savienības finansējums, komersanta pašfinansējums, kā arī pašvaldības ieguldījums. Katrs avots ir uzrādīts atsevišķi. Ja kaut kas būs guldīts pamatkapitālā, izveidoti kādi pamatlīdzekļi vai realizēti kādi projekti, jo pēc investīciju plāniem redzams, ka būs investīciju projekti infrastruktūrā, kur paredzēts pašvaldības finansējums, tad tas ies nolietojumā, lai komersants varētu šo infrastruktūru atjaunot.

P. Stepinš jautā, vai regulators uzrauga komersanta tarifa projektā iekļautās pamatlīdzekļu amortizācijas nolietojuma norakstījuma vērtības izlietojumu?

D. Čodare-Plaude atbild, ka izlietojums redzams pēc komersanta ikgadējām atskaitēm, pēc komersanta izmaksām un skaidrojumiem. Tā ir tā pati sadaļa par investīcijām, kur komersants no saviem līdzekļiem ir veicis investīcijas, kur attiecīgi regulators jautā par katru izmaksu pozīciju. Situācijās, kad komersants ilgtermiņā nav mainījis tarifus, saprotams, ka daži no pamatlīdzekļu nolietojumiem faktiski izmantoti, lai varētu segt tekošās izmaksas.

P. Stepinš jautā, kāds pamatlīdzekļu nolietojums komersantam bija 2022. gadā?

D. Čodare-Plaude atbild, ka par 2022. gada pamatlīdzekļu nolietojumu vēl tiek gaidīti precizējumi un vēl nav apstiprināti. Nolietojumā par 2022. gadu – ūdens apgādē izlietoti 170384 eiro, kanalizācijai – 213832 eiro.

P. Stepinš jautā, vai regulators izseko, kur šī nauda ir izlietota?

D. Čodare-Plaude atbild, ka nauda tiek izlietota pamatlīdzekļu uzturēšanā, atjaunošanā un arī pārējo tekošo izmaksu segšanā. Faktiski tam vajadzētu būt pamatlīdzekļu uzturēšanā, ja tarifi būtu tādā līmenī kā nepieciešams, tad komersants varētu veidot uzkrājumus, veikt neparedzētos remontdarbus, gan nosegt izmaksas, ja tiek realizēts kāds projekts un ņemts aizņēmums, tad komersantam ir izvēle aizņēmuma pamatsummas atmaksu likt tarifā, vai kā visbiežāk notiek un arī Ozolniekos – iekšā tiek likts pamatlīdzekļu nolietojums, šī summa tiek izmantota aizņēmuma pamatsummas segšanai.

P. Stepinš norāda, ka 3. pielikumā aizņēmuma summa ir pavisam citā ailē.

D. Čodare-Plaude komentē, ka kā jau iepriekš izteikusies – komersants drīkst izvēlēties likt iekšā pamatlīdzekļu nolietojumu, kas lielākoties sanāk mazāks, nekā, ja liktu iekšā pamatsummas atmaksu, un šajā gadījumā – jā, tā pozīcija tur ir, bet šobrīd pozīcijā ir iekļauti kredītprocentu maksājumi. Pozīcijas nosaukums ir kredīta pamatsummas un procentu, bet faktiski komersantam ir kredītprocentu maksājums. Pamatsummas atmaksa ir tikai tad, ja komersants uz konkrēto tarifu projektu ir izvēlējis konkrētiem pamatlīdzekļiem konkrētu pamatsummas atmaksu. Tiklīdz komersants atgūst pamatsummas atmaksas daļu, tā šo daļu nolietojumā vairs uzrādīt nedrīkst. Šajā gadījumā komersantam iekšā ir kredītprocentu maksājums, līdz ar to jāprot rīkoties ar pamatlīdzekļu nolietojumu, kā arī rentabilitātes daļu, kā arī jāprot nosegt aizdevumus. Konkrētajā gadījumā pamatsummas un procentu maksājumi ūdensapgādei bija 2735 eiro un kanalizācijai 3481 eiro, bet šīs pozīcijas vēl tiks precizētas. Lielākā daļa komersantu, ne tikai SIA “Jelgavas novada KU”, savu pamatlīdzekļu vērtību izvēlas likt nolietojumā.

L. Lonerte aicina S. Medni-Jēkabsoni precīzāk pakomentēt izdevumu kompensēšanu.

S. Medne-Jēkabsone papildinot pirmo P. Stepinā jautājumu par cita veida finansējumu, kas nav JNKU pašu finansējums – tas ir 7.3. ailīte trešajā pielikumā, un visi šie ieguldījumi un remontu izmaksas, kas ir veiktas par šo saņemto finansējumu, neparādās kā izmaksas tarifa projektā. Tāpat ir jāņem vērā, ka pamatlīdzekļu nolietojums par pamatlīdzekļiem, kuri ir iegādāti par šādu finansējumu – šis nolietojums netiek piemērots tarifa aprēķinos, līdz ar to nav dubultā finansēšana konkrēta lieluma konkrētām investīcijām. Runājot par pamatlīdzekļu nolietojumu kopumā – ir ilgstoši bijusi situācija, kad uzņēmuma izmaksas ir lielākas par ieņēmumiem, un tāpat jāatceras, ka daļa izmaksu joprojām ir palikusi uzņēmuma SIA “Ozolnieku KSDU” pusē, aptuveni 100000 eiro gadā, un pamatlīdzekļu nolietojums, kas ir iekļauts tarifā, tiek izlietots ne tikai objektu uzturēšanai, bet arī tekošo izmaksu segšanai, kas ietver darba algas, kredītu procentu maksājumus, kas ir pieauguši vairāk kā četras reizes, lai nodrošinātu ikdienas darbību.

P. Stepiņš jautā regulatoram – ja komersants ir uzrādījis ieņēmumus par kanalizācijas pakalpojumiem 2022. gadā 828000 eiro, bet izdevumi ir bijuši tikai 515000 eiro, kā var rasties zaudējumi un kādēļ jāpalielina tarifs?

D. Čodare-Plaude sniedz komentāru, ka par 2022. gada pielikumu vēl tiek sūtīti precizējumi. Vērtējumā uzņēmuma kopējā darbība ūdens saimniecībā attiecībā uz vērtējumu tarifam ūdens saimniecībā nevar pārsniegt 7% rentabilitāti un, ja tam ir zaudējumi – attiecīgi, ja par iepriekšējiem gadiem ir izmaksu vai apjomu izmaiņas 10% apmērā, tad komersantam ir jāsniedz jauns tarifu projekts. Komersantam ieņēmumi 7% rentabilitāti attiecībā uz ūdens saimniecības nozari nepārsniedz, jo uz esošās informācijas pamata ir zaudējumi.

S. Medne-Jēkabsons komentē, ka “Jelgavas novada KU” turpina aprēķināt pareizo proporciju, jo personāla izmaksas kopumā ir 330000 eiro, bet sadalījuma proporcija starp ūdens apgādes un kanalizācijas apgādes pakalpojumiem, iesniegtajā versijā nav bijusi pareiza. Tiek strādāts pie tā, lai precīzi nodefinētu, cik konkrētie darbinieki ir veikuši darbus vienā un otrā saimniecības veidā. Šobrīd vēl nav precizēts līdz galam, kas tad arī parādīs konkrētās nozares rezultātu.

D. Stašāns pateicas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pārstāvēm un S. Dejus par līdzdalību jautājumu risināšanā, sniedzot skaidrojumus un savu redzējumu. Komersantam ar saviem datiem ir jānoliek eksāmens regulatorā un šīs sapulces mērķis bija noskaidrot, vai SIA “Jelgavas novada KU” atšķiras no citiem tādas pašas nozares komersantiem. Kā vairums Latvijas komersantu šajā nozarē, arī JNKU iet uz vienotu tarifu sistēmu vienotā darbības zonā. Komersants katru savu izmaksu pozīciju pierāda un pamato, taču tas notiek lēnāk kā gribētos. Šķērssubsīdijas jeb dubultā finansēšana caur investīcijām no pašvaldības netiek pieļauta, tāpat gan 2023., gan 2024. gada saņemtais pašvaldības finansējums no dabas resursu nodokļa, tiks iesniegts regulatorā un nekādā veidā netiks nodublētas investīcijas. Lai uzņēmums sekmīgi darbotos ilgtermiņā, visdrīzāk sadrumstalots tarifs katrā pagastā atsevišķi, nebūs efektīvākais veids, kā uzņēmums var plānot savu ikdienas darbu un investīcijas.

L. Lonerte pateicas par klātesamību ikvienam sapulces dalībniekam. Jautājumos par finansējuma iespējām gan pašvaldībā, gan kapitālsabiedrībā ir notikušas vairākkārtīgas sarunas un tiek mēģināts rast risinājums finansējuma piesaistei gan no fondiem, gan pašvaldības dabas resursa nodokļa. Situācija tiek rūpīgi kontrolēta un arī turpmāk netiks pieļautas iespējas, kad kaut kas netiek ņemts vērā, līdz ar to galvenais uzdevums turpmāk ir meklēt finansējumu, lai ūdenssaimniecības sistēmu sakārtotu, kas nekādā veidā netiktu izmantots uz iedzīvotāju rēķina.

Izvērtējot kolektīvo iesniegumu “Par atšķirīgu ūdenssaimniecības tarifu saglabāšanu Ozolnieku, Cenu, Salgales pagastos”,

Komisija nolēma:

1. Jelgavas novada domes pieņemtais lēmums par vienotu tarifu visā Jelgavas novada teritorijā ir negrozāms.

Sēdi slēdz plkst. 11:51

Sēdes vadītāja

(personiskais paraksts)

Līga Lonerte

Protokolists

(personiskais paraksts)

L.Pundore

NORAKSTS PAREIZS

Jelgavas novada pašvaldības

Administratīvā departamenta

Kancelejas vadītāja

L.Čima

28.12.2023.

Jelgavā